

Mfv.I.10.489/2015/5.

A Kúria a dr. Dezsényi Attila ügyvéd Által képviselt felperesnek a dr. Czudar János ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetése és jogkövetkezményei iránt a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 3.M.231/2014. szám alatt megindított és másodfokon a Balassagyarmati Törvényszék 15.Mf.20.220/2015/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Kúria a Balassagyarmati Törvényszék 15.Mf.20.220/2015/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.231/2014/9. számú ítéletét megváltoztatja és megállapítja, hogy az alperes azonnali hatályú felmondása jogellenes.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felek a felperes logisztikai igazgató munkakörben határozatlan időtartamra fennálló munkaviszonyát 2014. április 2-án közös megegyezéssel 2014. június 30-ával megszüntették. Az alperes a felperest 2014. május 29-én írásbeli figyelmeztetésben részesítette, aki annak átvételét megtagadta.

A felperes munkakörébe felvett új munkavállaló 2014. május 26-ától állt munkába, akinek 2014. május 27-én adta át a munkakörét a felperes. Ebédidőben az alperes telephelyét mindketten a felperes céges autójában ülve, a portaszolgálaton a kártyájukat a terminálhoz érintve hagyták el, és az ebédet követően ugyanígy tértek vissza a gyár területére. A portaszolgálat munkatársai nem intézkedtek, hogy a felperes utasa a portaszolgálaton ne az autóban ülve haladjon át.

2014. május 30-án a munkáltató azonnali hatályú felmondással a felperes munkaviszonyát megszüntette, az intézkedés átvételét

azonban a felperes megtagadta. Az indokolás szerint „... 2014. május 27-én 12 óra 31 perckor a rendelkezésére bocsátott vállalati gépkocsival olyan módon távozott a vállalat területéről, hogy még a sorompón belül beültette maga mellé az akkor éppen második munkanapját töltő újonnan felvett igazgató kollégáját, és mint utast vitte át a kiléptető ponton. Az utasának belépő kártyáját is Ön húzta le a ... terminálon. Ugyanilyen módon történt a visszajövetelük is aznap 13 óra 20 perckor. A vállalatnál érvényben lévő belső szabályzat (beérkező és kimenő anyagi javak ellenőrzése című dokumentum) 4. bekezdése szerint (a gépjármű és teherforgalom szabályai) a gyár területére csak a megfelelő engedéllyel rendelkező jármű hajthat be úgy, hogy a járműben csak annak vezetője tartózkodhat. Önnek, mint logisztikai vezetőnek (akinek a felelősségi körébe tartozik a vállalat területére be, illetve annak területéről kifelé történő szállítmányozás is) ezzel a szabályozással, illetve a gyakorlattal tisztában kellett lennie. Továbbá Ön az elmúlt 2 hónapos időszakban sorozatosan és súlyos gondatlansággal mulasztott munkavégzése során, amiknek eredményeképpen a belső ellenőrzés is jelezte a munkáltató felé az Ön irányítása alatt működő területen kialakult kockázatokat. Ezen mulasztások miatt Önt a közelmúltban a munkáltató írásbeli figyelmeztetésben részesítette... Hivatkozott magatartásával ... megszegte az Mt. 52. § (1) bekezdés c) és d) pontjában rögzített alapvető kötelezettségeit is, ezért a magatartása mind etikailag, mind jogilag súlyosan kifogásolhatónak minősül... A foglalkoztatói bizalom Önnel szemben megszűnt... Magatartása a munkaviszony további fenntartását objektíve lehetetlenné teszi, és alapot ad a munkáltatónak az azonnali hatályú felmondási jog gyakorlására... A munkavállaló eljárása sérti a 2012. évi I. törvény (Mt.) 8. § (1) bekezdését, 52. § (1) bekezdés c) és d) pontját."

A felperes keresete az azonnali hatályú felmondás jogellenességének jogkövetkezményeként munkaszerződésÉBEN foglalt felmondási időre, azaz 150 napra járó távolléti díjának megfizetésére irányult (68.822,72 Ft x 150 = 10.323.408 forint összegben).

A Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.231/2014/9. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest az alperes javára 1.000.000 forint + áfa ügyvédi munkadíj megfizetésére, és marasztalta a felperest 1.109.592 forint kereseti illetékben.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az azonnali hatályú felmondásban meghatározott felperesi kötelezettségszegés jelentős mértékű különösen a felperes kiemelt vezetői státuszára, fizetésére és arra figyelemmel, hogy a felperesnek mint vezetőnek példát kell mutatnia. A hivatkozott szabályzat ugyan 2002-ben keltezett, de az alperes a felperes állításával ellentétben nem 2012-ben jött létre, ezért azt a felperes kötelezettségszegésének időpontjában, valamint

a személygépjárművekre is alkalmazni kell. Az írásbeli figyelmeztetést a munkáltató súlyosító körülményként, és nem az azonnali hatályú felmondás okaként tüntette fel. A munkaviszony megszűnésekor kiállított okiraton szereplő eltérő (2012. május 26-ai) dátum adminisztrációs hiba eredménye, amelyet tanúvallomás is igazolt, de nem teszi jogellenessé az azonnali hatályú felmondást.

Az elsőfokú bíróság az azonnali hatályú felmondási ok elbírálása során súlyosító körülményként értékelte, hogy a felmondásra okot adó magatartást röviddel megelőzően a felperes más kötelezettségszegést is tanúsított.

Az elsőfokú bíróság az alperes perköltségét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés, és 4/A. § alapján a Pp. 24. § (1) [helyesen] (2)] bekezdés b) pontjában foglalt egy évi távolléti díjra, azaz 18.493.200 forintra vetítve állapította meg, és az illeték összegének megállapításakor is ezen pertárgyértéket vette alapul.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperes 7.570.500 forint megfizetésére kötelezését, valamint 10.323.408 forint perértékre vetítve a kereseti illeték 619.400 forintra történő leszállítását kérte. A fellebbezési eljárásban 7.570.500 forint perérték alapján kérte a másodfokú eljárás illeték összegének megállapítását, valamint indítványozta a pervesztessége esetére az alperes részére megítélt elsőfokú perköltség mérlegelés alapján 200.000 Ft + áfa összegre történő leszállítását. A kereseti összeg leszállítását azzal indokolta, hogy a 150 nap felmondási idő munkanapjaira számított távolléti díj illeti meg a jogellenes intézkedés következtében.

A Balassagyarmati Törvényszék 15.Mf.20.220/2015/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, a felperesnek az alperes felé fennálló elsőfokú perköltség fizetési kötelezettségét 952.500 forintra leszállította, egyebekben helybenhagyta. Kötelezte a felperest az alperes javára 476.250 forint fellebbezési költség, az állam javára 1.479.456 forint fellebbezési illeték megfizetésére.

A törvényszék az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján utalással a Pp. 254. § (3) bekezdésére is helyes indokaira tekintettel hagyta helyben.

A becsatolt cégkivonatok alapján megállapította, hogy a felperes az alperes jogelődjénél létesített 2012. július 19-én munkaviszonyt.

Egyetértett az elsőfokú bíróságnak az írásbeli figyelmeztetéssel kapcsolatos álláspontjával, miszerint az nem az azonnali hatályú felmondás indoka. Ha az írásbeli figyelmeztetés a felmondás oka

lenne, akkor is jogszerű a munkáltató intézkedése, mert a felperes szabályzatba ütköző magatartása vezetői minőségére figyelemmel jelentős kötelezettségszegésnek minősül, és önmagában elégséges a felmondás megalapozottságához.

A törvényszék szerint a pertárgy értékét a Pp. 24. § (1) [helyesen (2)] bekezdés b) pontja alapján az egy évi távolléti díj összegében helyesen számította az elsőfokú bíróság. Erre vetítetten mérsékelte az elsőfokú perköltség összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet szerinti legmagasabb mértékre, melytől eltérésre sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem látott indokot a 3. § (6) bekezdésben biztosított lehetőség ellenére.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet „megváltoztatását”, és az alperest 7.570.500 forint és a perköltség megfizetésére kötelezését kérte.

Másodlagosan a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését indítványozta azzal, hogy az alperes ügyvezetőjének előadását ne tanúvallomásként, hanem a fél képviselőjének előadásaként értékeljék, továbbá vizsgálják a felperes által a peres eljárásban hivatkozott szabvány előírásait arra vonatkozóan, hogy a felmondás alapjául szolgáló szabályzat hatályban lehetett-e az intézkedéskor.

Harmadlagosan az elsőfokú perértéket 10.323.408 forintban megállapítva a kereseti illetéket 619.400 forintra kérte leszállítani, a másodfokú és felülvizsgálati perértékként 7.570.500 forint figyelembe vételével kérte a fellebbezési és a felülvizsgálati eljárási illeték összegének megállapítását. Indítványozta továbbá az elsőfokú eljárásban 200.000 Ft + áfa, másodfokon pedig 100.000 Ft + áfa összegre az ügyvédi munkadíj mérséklését.

Jogszabálysértésként az Mt. 78. §-át jelölte meg.

Álláspontja szerint a szabályzatot az alperesnél nem vezették be, így azt a felperesnek nem kellett betartani. Az alperesnél bevezetett szabványnak az eljáró bíróságok nem tulajdonítottak jelentőséget, holott eszerint az alperes szabályzatait naprakészre kellett hatályosítani, ennek pedig alakilag és tartalmilag sem felelt meg a szabályzat.

Ezen szabályzat azonban a felperes által tanúsított magatartást nem tiltotta. Már az elnevezése is a „beérkező és kimenő anyagi javak ellenőrzése” volt, a perbeli esetben azonban nem történt anyagi javak ki- és beszállítása. P.P. tanúvallomása szerint is az anyagi javakban bekövetkezett hiány miatt ismertették 2011-ben a szabályzatot a munkavállalókkal.

Az alperes nem helyezett hangsúlyt arra, hogy a munkavállalók

megismerjék a szabályzat rendelkezéseit, így a benne foglaltak nem képezhetnek lényeges kötelezettséget. A felperes 2012-ben került az alperes jogelődjéhez, a P.P. által említett ismertetésre viszont 2011-ben került sor.

A felperes nem tanúsított súlyosan gondatlan magatartást. Nem volt ugyanis tudatában annak, hogy eljárása az alperes értékelése szerint szabályszegő. Hasonló eset korábban nem fordult elő, ily módon sem juthatott a tudomására, hogy az alperes kifogásolja ezt a magatartást.

A felperes részéről nem történt lényeges kötelezettségszegés, mert nem tekinthető ilyennek a gyárkapun át történő közlekedés módja, de ennek egyszeri és első megsértése nem minősülhet lényeges, jelentős mértékű kötelezettségszegésnek a felperes vezetői státusza ellenére, mert a magatartása nem hordozott az alperes számára konkrét, közvetlen vagy közvetett veszélyt, illetve fenyegetést. Az ügyvezető a vallomásában elmondta, hogy a biztonsági szolgálat problémájára is utal az eset. Ennek ellenére a biztonsági szolgálat munkáját jónak értékelte, azzal elégedett volt. Ebből következően a felperes szabályszegése sem lehet súlyos.

Az írásbeli figyelmeztetés súlyosító körülményként sem szolgálhat alapul az azonnali hatályú felmondáshoz. Az abban foglaltak valóságát a felperes nem ismerte el, erre nem is folyt bizonyítás. Az alperes ügyvezetőjének nyilatkozata szerint az abban felhozott kifogások a felperes teljesítményére vonatkoztak, amelyeket a felperesnek az azonnali hatályú felmondásban kifogásolt magatartására vonatkozó nyomatékosító tényezőként nem lehetett értékelni.

Az írásbeli figyelmeztetést egy nappal korábban közölték, mint az azonnali hatályú felmondást, egy írásbeli figyelmeztetést is két nappal megelőző esemény miatt. Ezért a felperesnek a figyelmeztetést követően objektív lehetősége sem volt arra, hogy az alperes elvárásainak megfelelő magatartást tanúsítson.

A kapun történő ki- és be közlekedés az Mt. 52. § (1) bekezdés alapján nem minősülhet lényeges kötelezettségszegésnek.

A perérték számítására helyesen a Pp. 24. § (1) bekezdését kellett volna alkalmazni, mert az új Mt. bevezetésével a jognyilatkozat közlésekor még annak jogellenessége esetén is megszűnik a munkaviszony. A jogellenesség jogkövetkezményeként elsősorban kártérítési kötelezettsége van a munkáltatónak. Jelen esetben is pénzkövetelés (kártérítés) megfizetésére irányult a kereset. A munkaviszony (annak megszűnése) nem volt vitás, így a Pp. 24. § (2) bekezdés b) pont alkalmazása jogsértően történt a bíróságok részéről az Mt. 82. § és 83. §-ára figyelemmel.

Az eljárás bíróságok helytelenül jártak el, amikor a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésének alkalmazását mellőzték, mert a perérték alapján megállapított ügyvédi munkadíj és a ténylegesen elvégzett ügyvédi munka nincs arányban egymással.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban történő fenntartására, a felperes perköltségben marasztalására irányult.

Álláspontja szerint a felperes alappal nem hivatkozhat arra, hogy nem ismerte a felmondásban nevesített előírást, a perben ezzel ellentétesen nyilatkozott (jegyzőkönyv, 5. oldal).

A felperes kötelezettségszegése lényeges volt, melyet az ügyvezető is megerősített: logisztikai osztályhoz kapcsolódó szabályozást logisztikai vezetőként sértette meg az utódjával elkövetve ezt, és tanúk jelenlétében.

Az irányadó gyakorlatnak megfelelően vették figyelembe az eljáró bíróságok az azonnali hatályú felmondásban is nevesített írásbeli figyelmeztetést súlyosító tényezőként.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem megalapozott.

A törvényszéknek a felülvizsgálati eljárásban is irányadó ténymegállapítása szerint az írásbeli figyelmeztetés nem az azonnali hatályú felmondás indoka volt, hanem a döntés alátámasztását szolgálta, a szabályzat megsértését pedig önmagában elégségesnek tartotta a felmondás megalapozottságához. Ebből következően amennyiben a szabályzat megsértésére vonatkozó felülvizsgálati érvelés helytálló, vagyis az nem minősül a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettség jelentős mértékű szándékos vagy súlyos gondatlan megszegésének [Mt. 78. § (1) bekezdés a) pont], az írásbeli figyelmeztetés nem értékelhető súlyosító körülményként.

A Pp. 272. § (2) bekezdés és 275. § (2) bekezdés alapján csak pontos jogszabályhely megjelölést tartalmazó és jogi érveléssel alátámasztott jogszabálysértésre hivatkozás alapján vizsgálható felül a jogerős határozat.

A felperes a felülvizsgálati érvelésében foglaltak ellenére megsértett jogszabályhelyként a Pp. 206. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését nem jelölte meg, ezért a másodfokú bíróság által helyes indokai alapján helybenhagyott elsőfokú ítéletben foglalt

tényállás irányadó a felülvizsgálati eljárásban is. A felperes a másodlagos felülvizsgálati kérelmében szintén nem jelölt meg jogszabálysértést, amelyre alapítva az új eljárás lefolytatását, és új határozat hozatalát tartotta indokoltnak, így ezen előadásával érdemben a Kúria nem foglalkozhatott.

Az irányadó tényállás szerint az alperesnél a „beérkező és kimenő anyagi javak ellenőrzéséről” szóló szabályzatot alkalmazták annak 2002. október 1-jei keltezésétől kezdve függetlenül a felperes által csatolt és a felülvizsgálati kérelemben is hivatkozott szabvány rendelkezésétől, miszerint dokumentált eljárást kell kialakítani a dokumentumok átvizsgálása, szükség esetén napra készre tétele és ismételt jóváhagyása vonatkozásában.

A felperes is ismerte a szabályzat tartalmát, és tisztában volt azzal is, hogy a gépjárműben csak annak vezetője tartózkodhat. Nem vitatta továbbá, hogy a felmondásban szereplő esetben az utód kollégájával együtt tartózkodott a gépjárműben: „...A beérkező és kimenő anyagi javak ellenőrzése” megnevezésű szabályzatot annak tartalmát ismertem, azonban mondhatom, hogy csak a korábbi munkatapasztalatomból, mert konkrétan ennél a cégnél ezt a szabályzatot nem olvastam, ezt senki velem nem ismertette, erre nézve oktatást nem kaptam. A korábbi munkahelyemen szerzett szakmai tapasztalatom alapján voltam tisztában egyébként az abban foglalt szabályokkal. Természetesen azt is tudtam, hogy a gépjárműben csak annak vezetője tartózkodhat, és a felmondásban szereplő esetben természetesen valóban a gépjárműben tartózkodtam az utód kollégával együtt. Azonban továbbra is azt tudom mondani, hogy a cégautóra vonatkozó további szabályzat, előírás nem volt, ami ezt tiltaná. Hangsúlyozom azonban továbbra is, hogy tisztában voltam vele, hogy a gépjárműben csak annak vezetője tartózkodhat, azonban ez az előírás csak az áruszállítás körében érvényesülő szabály” (jegyzőkönyv, 6. oldal utolsó előtti és utolsó bekezdés, 7. oldal 1-2. bekezdés).

A szabályzat szerint az valamennyi alkalmazottra, illetve minden olyan személyre vonatkozik, aki a vállalat vámszabadterületére gépjárművel behajt, vagy azt járművel elhagyja. A pont alpontja általános szabályként rögzíti a 2. bekezdésben, hogy a gyár területére a gépjármű csak úgy hajthat be, hogy a gépjárműben csak annak vezetője tartózkodik. A alpont pedig speciális szabályként a személyes használatra kiadott vállalati tulajdonban lévő gépjárművekre vonatkozó további előírásokat tartalmaz, miszerint a járművet csak az a személy hozhatja be, illetve viheti ki, akinek azt használatra kiadják. (csatolt irat).

Ebből következően helytálló következtetést vontak le az eljáró bíróságok arról, hogy a felperesre is irányadó kötelezettség megszegése történt az azonnali hatályú felmondásban felrótt esetben

a részéről. A lényeges kötelezettség nem önmagában a portaszolgálaton történő ki- és behaladás, hanem az erre vonatkozó utasításoknak a megtartása az alperes vámszabadterületére történő gépjárművel való közlekedés során. A felperes a fentiek szerint ismerte a szabályozást, így annak megszegése neki felróható.

Jogsértő azonban a bíróságok álláspontja, miszerint az azonnali hatályú felmondásban nevesített egyszeri szabályszegés minősített kötelezettségszegésként az intézkedést megalapozza. Az adott esetben a szabályszegéshez a portaszolgálat hozzájárult, hiszen nem lépett fel erre vonatkozó kötelezettsége ellenére a szabály betartása érdekében. Nem vonható le továbbá következtetés ezen egyszeri esetből a felperes kötelezettségszegésének jelentős mértékére.

A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és közbenső ítélettel megállapította az azonnali hatályú felmondás jogellenességét azzal, hogy az anyagi jogkövetkezmények tárgyában az eljárást folytatni kell figyelemmel a felperes keresetleszállítására is. A megváltozott munkajogi szabályozásra tekintettel (Mt. 82. §, 83. §) kell a Pp. 24. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pontjában foglalt pertárgyérték számítására vonatkozó előírásokat alkalmazni.

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban a követelés jogalapjáról döntött a Pp. 213. § (3) bekezdés alapján közbenső ítélettel. Ezért az Itv. 39. § d) pontja második fordulatában foglalt meg nem határozható perértékre vetítve az Itv. 50. § (1) bekezdésben foglalt mértékű illeték megfizetésére kötelezte a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (2) bekezdés alapján a pervesztes alperest.

Ugyanezen perértékre vetítve a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése alapján a (6) bekezdésben foglaltak szerint eljárva a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan állapította meg a felperes javára megítélt felülvizsgálati eljárási költség összegét, melyet az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján köteles viselni.

Budapest, 2016. március 9.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró,
Dr. Tallián Blanka s.k. bíró,
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Nné

tisztviselő